

Dokumentet fastställt av Läkemedelsrådet 2012-06-17

Riktlinjen är senast uppdaterad 2021-03-15

Riktlinjen är giltig t o m 2022-01-01

Övergripande principer för receptförskrivning alternativt egenvård i Region Skåne

Om patienten har ett medicinskt behov av ett receptfritt läkemedel bör förskrivaren ta ställning till behandling och utfärda recept om hen anser detta lämpligt.

Bedömning måste givetvis göras från fall till fall, men 2–3 månader kan anses vara en kort tidsperiod. I dessa fall rekommenderar Läkemedelsrådet att förskrivaren hänvisar till egenvård, vilket blir både enklare och i många fall billigare för patienten.

Bedömningen ska inte påverkas av om patienten har frikort, eller om det rör sig om barn med kostnadsfria läkemedel.

De övergripande principerna bör kompletteras med mer detaljerade tillämpningsanvisningar för lokal enhet. Regionövergripande principer ska gälla oavsett vårdorganisation, det vill säga även då förskrivaren inte är anställd inom Region Skåne.

- **Om bakomliggande sjukdom finns eller om annan medicinsk behandling är orsaken till besvären rekommenderas receptförskrivning**

Exempel: Mjukgörande salvor kan förskrivas på recept om det finns bakomliggande sjukdom som ger torr hud, annars bör patienten hänvisas till egenvård.

Receptförskrivning av tårsubstitut rekommenderas vid sjukligt torra ögon eller av andra skäl där det är medicinskt motiverat. Åldersbetingade torra ögon eller torra ögon p g a kontaktlinsanvändning motiverar i normalfallet inte receptförskrivning.

- **Vid kortvariga besvär rekommenderas egenvård**

Exempel: Vid kortvariga säsongsbundna besvär t ex pollenallergi, kan man hänvisa till något av de många läkemedel som finns receptfria på apotek. De patienter som inte har tillräcklig effekt av receptfria läkemedel bör hänvisas till förskrivare.

Barn under 6 år bör alltid uppsöka läkare för rätt diagnos och behandling.

Vid önskemål om protonpumpshämmare (PPI) är det viktigt att ta ställning till om det finns godkänd indikation och om besvären är så svåra att PPI ska rekommenderas. Efter långvarig användning av PPI kan det vara svårt att avsluta behandlingen och uttrappning av läkemedlet kan bli aktuellt. Exempel på uttrappningsschema finns i boken FAS-UT3. Vid lättare eller tillfälliga dyspeptiska besvär rekommenderas egenvård där Novaluzid eller Gaviscon är förstahandsmedel.

Vid receptförskrivning ska TLV:s förmånsbeslut följas.

Patienter som via apotek hänvisats till sjukvården för receptförskrivning ska bli föremål för medicinsk bedömning före receptförskrivning.

Om alla förskrivare i Skåne följer dessa riktlinjer kan vi tillsammans skapa större utrymme för läkemedel med stor effekt på överlevnad, samhällskostnader och livskvalitet.

Läkemedelsrådet